Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Cursus studiorum monasticorum, sive series sublimium disciplinarium - Cod. Ettenheim-Münster 99-110

Thelogica universa - Ettenheim-Münster 107 - Tom. I

Cartier, Gallus

[S.l.], 1745

Caput primum

urn:nbn:de:bsz:31-111007

Visual Library

2. nes exhibebit. In octavô denique, nonnulla de ponderibus, monetis, mensuris, et vasis, quæ S. Scriptura passim commemorat. Item de annô et mensibus Hebræorum, necnon de Masorâ et Masorethis disserenuus.

2.10.

Caput Primum.

Quid Sit S. Scriptura, et quinam ejus Libri.

1 S. Scriptura nomine intelligimus librum Spiritu Sanctô inspirante et velut dictante conscriptum, quo continetur Doctrina Verbumque Dei hominibus propositum. Scriptura Sacra igitur est Verbum Dei Scriptum, quod, ut ait S. Petrus, *Spiritu Sanctô inspirante locuti sunt Sancti Dei homines.

(a) * 2. Pet. c. 1.

Dicitur Scriptum, ut distinguatur à Traditione divinâ, quæ, prout hô locô fusiùs dicetur, est Verbum Dei non Scriptum.

Aliis nominibus S. Scriptura nuncupatur modò Verbum Dei simpliciter, intelige tamen Scriptum; quia prodit à Deô; olim, ait Apostolus*, Patribus in Prophetis, et novissimè diebus istis in filiô loquente nobis. Modò Testamentum Dei; quia singularem suam ergà homines voluntatem et mentem per eam testatur et exponit. Modò Lex Divina; quia Dei Legem tam Veterem, quàm Novam, illam Judæis, istam Christianis propositam recenset. Modò Scriptura Sancta; quia nihil nisi Sanctum, et ad hominum sanctificationem et Dei gloriam ordinatum continet. Modò Biblia, id est, Libri à voce Græca Biblion antiquitùs et Latinè sonante Papyrum, plan-

* Heb. c. 1. v. 2.

(6)

tam Aegyptiacam, ex qua olim cartha con- 3.
ficiebantur, ideoque hodie Librum significante. Ideo autem Biblia seu Libri simpliciter et sine additô nuncupatur, quia cæteros cujusunque argumenti libros digni- 1
tate longè antecellit. His et aliis nominibus, inquam, Sacra Scriptura insignitur: vulgò tamen simpliciter, et velut per antonomasiam Scriptura nuncupatur.

Generatim duplex est, Vetus scili- 2.
cet et Nova: illa Vetus, hæc Novum Testamentum vocari solet. Vetus Testamentum est illa Scriptura, qua libri Spiritû Sanctô inspirante à viris Sanctis ante adventum Christi exarati continentur: Novum autem est ea Scriptura pars, quæ post Christum vulgata fuit.

Universim Scriptum istud Dei Ver- 3.
bum /: juxta Canonem Ecclesiæ Catholicæ, de quo agemus hôlocô :/ Septuaginta duos comprehendit Libros, quadraginta quinque Veteris, et Viginti Septem Novi Testamenti. Eos hoc ordine enumerat Concilium Tridentinum*. Veteris * Sess. 4. (c)
Testamenti quidem: Pentateuchus, seu quinque Libri Moysis, ut Genesis, Exodus, Levitius, Numeri, et Deuteronomium: Josue: Judicum: Ruth: Quatuor Regum: Duo Paralipomenon: Esdræ Primus, et Secundus, qui dicitur Nehemias: Tobias: Judith: Esther: Job: Psalterium Davidicum centum quinquaginta Psalmorum: Pro-

4. verbia, Ecclesiastes, Cantica Canticorum, Sapientia, Ecclesiasticus: Isaias, Jeremias cum Baruch, Ezechiel, Daniel; Duodecim Prophetæ Minores, scilicet, Osee, Joel, Amos, Abdias, Jonas, Michæas, Nahum, Habacuc, Sophonias, Aggæus, Zacharias, Malachias: Duo Machabæorum, Primus, et Secundus. Novi Testamenti sunt, Quatuor Evangelia, secundùm Matthæum, Marcum, Lucam, et Joannem: Actus Apostolorum à S. Lucâ conscripti: Quatuordecim Epistolæ S. Pauli Apostoli, quarum una ad Romanos, duæ ad Corinthios, una ad Galathas, una ad Ephesios, una ad Philippenses, una ad Colossenses, duæ ad Thessalonicenses, duæ ad Timotheum, una ad Titum, una ad Philemonem, et ad Hæbræos una: S. Petri Apostoli duæ: S. Joannis Apostoli tres: S. Jacobi Apostoli una: S. Judæ Apostoli una: et Apocalypsis S. Joannis Apostoli.

4. Horum omnium sacrorum librorum alii dicuntur Legales, in quibus videlicet divinæ leges promulgantur; ut sunt in Veteri Testamentô primi quinque libri Moysis, Genesis scilicet, Exodus, Levitius, Numeri, et Deuteronomium. In Novô, quatuor Evangeliorum Libri, Matthæi, nempe, Marci, Lucæ, et Joannis; qui Legem à Christô latam continent.

Alii sunt Historici, in quibus videlicet rerum gestarum historia narratur, sunt-que in Veteri Testamentô hi Septemdecim: Josue, Judicum, Ruth, Quatuor Regum, Duo Paralipomenon, Duo Esdræ, Tobias, Judith, Esther, Job, et Duo Machabæorum. In Novo Testamento autem, est Unicus Actuum Apostolorum liber, in quo Apostolorum gesta narrantur.

3. 11

Alii vocantur Sapientiales, in quibus nempe vera Sapientia exponitur: Suntque in Veteri Testamento isti quinque, Proverbia, Ecclesiastes, Cantica Canticorum, Sapientia, et Ecclesiasticus. In Novo autem 21. numerantur: Quatuordecim Epistolae S. Pauli: Duae S. Petri: Tres S. Joannis, una Jacobi, et Judae una. In quibus Novae Legis Sapientia per exempla atque praecepta secundum Christum beatè vivendi plenissimè traditur.

Alii denique Prophetici nuncupantur, in quibus futura praenuntiantur; Suntque in Veteri Testamento hi octodecim: Liber Psalmorum Davidis, Isaias, Jeremias cum Baruch, Ezechiel, Daniel, et alii duodecim Prophetae Minores. In Novo autem Apocalypsis, in qua Status Ecclesiae Christi futurus praedicitur.

Caput Secundum.

De Veritate, et integritate Sacrae Scripturae.

Duo praesenti Capite examinanda et disutienda suscipimus: 1.o Num libri, qui Sacrâ Scripturâ universim continentur, veri sint, et non supposititii. Ubi notandum, quod veritatis nomine hic non intelligatur Sententiarum, quae in Scripturis continentur, conformitas cum veritate, sed realitas, ut loquuntur; Sequaritur, utrum Scripturae, quae dicuntur Sacrae, sint veri libri, prout verum opponitur supposito, ut jam dictum.

2.do Num hi Sacri Libri integri,